

СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА МІСТОБУДІВНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ, ЇЇ ВПЛИВ НА ЯКІСТЬ ЦІЄЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Юхимюк В.О., студент 3 курсу, спеціальність 193 Геодезія та землеустрій, Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

Науковий керівник: Дорош О.С., д.е.н., професор

Містобудівна документація на місцевому рівні – це комплекс документів, що визначають стратегічні напрямки розвитку конкретного міста або населеного пункту.

Планування територій на місцевому рівні здійснюється шляхом розроблення та затвердження комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад, генеральних планів населених пунктів, детальних планів території, їх оновлення та внесення змін до них [4].

Основною метою розроблення містобудівної документації на місцевому рівні полягає у визначенні складу, змісту, механізму розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження такої документації. Це включає комплексний план просторового розвитку території територіальної громади, генеральний план населеного пункту, детальний план території.

ДБН Б.1.1-14:2021 “Склад та зміст містобудівної документації на місцевому рівні” встановлює вимоги до складу та змісту містобудівної документації на місцевому рівні. Цей документ конкретизує склад та зміст вказаних видів містобудівної документації, їх розділів, встановлених чинними нормативно-правовими актами.

Підвищення ефективності процесу оновлення та розроблення містобудівної документації створює передумови для більш активної реалізації будь-яких будівельних проектів на територіях територіальних громад. Розроблення містобудівної документації спрямоване на реалізацію основних напрямів державної та регіональної політики в галузі містобудівної діяльності, гармонійного узгодження інтересів та ефективної взаємодії влади, бізнесу і громадськості [2].

Основними компонентами містобудівної документації є:

1) **Комплексний план.**

Цей план розробляється та затверджується з метою забезпечення сталого розвитку територіальної громади з дотриманням принципу збалансованості державних, громадських та приватних інтересів та з урахуванням концепції інтегрованого розвитку території територіальної громади (за наявності), передбачає узгоджене прийняття рішень щодо цілісного (комплексного) просторового розвитку населених пунктів як єдиної системи розселення і території за їх межами [4].

2) **Генеральний план населеного пункту.**

Генеральний план населеного пункту, призначений для обґрунтування довгострокової стратегії планування та забудови території населеного пункту, розробляється у складі комплексного плану або включається до нього як складова одночасно з його затвердженням, деталізує положення комплексного плану та повинен узгоджуватися з іншими його положеннями [4].

Також підставами для розроблення генерального плану населеного пункту є:

- відсутність генерального плану населеного пункту, якщо його розроблення передбачено у комплексному плані;
- відсутність генерального плану населеного пункту, якщо територія територіальної громади включає лише територію населеного пункту і розроблення комплексного плану не передбачено;
- рішення органу місцевого самоврядування за результатами розгляду звіту про містобудівний моніторинг реалізації генерального плану населеного пункту, який містить пропозицію щодо внесення змін до генерального плану;
- прийняття рішення Кабінетом Міністрів України щодо ініціювання внесення змін до генерального плану населеного пункту через виникнення державної необхідності, якщо це рішення містить положення щодо забезпечення фінансування розроблення зазначених змін [4].

3) **Детальний план території.**

Детальні плани території у межах території територіальної громади деталізують положення генеральних планів населених пунктів, а щодо території, на які генеральні плани не розробляються, - комплексного плану

відповідно до визначених цим Порядком складу та змісту детального плану території [4].

Містобудівна документація на місцевому рівні є основою для розвитку та управління містом або населеним пунктом, а також забезпечує відповідність розвитку інтересам місцевої громади та забезпечує сталість та ефективність розвитку міста в цілому.

Розробка містобудівної документації на місцевому рівні має свої особливості, оскільки вона спрямована на визначення стратегічних напрямків розвитку конкретних міст та населених пунктів. Ось деякі з них:

- *Урахування місцевих потреб:* Розробка містобудівної документації на місцевому рівні передбачає врахування конкретних потреб та характеристик міста чи населеного пункту. Це включає в себе аналіз існуючих проблем, потреб у розвитку інфраструктури, соціальних послуг, житла, транспорту та інших аспектів.
- *Участь громадськості:* Важливою особливістю є залучення громадськості до процесу розробки містобудівної документації. Це може відбуватися через проведення громадських слухань, обговорення концепцій та проектів з місцевими жителями, а також через залучення представників громадських організацій та інших зацікавлених сторін.
- *Сталість розвитку:* Містобудівна документація на місцевому рівні повинна визначати стратегічні напрямки розвитку міста на довгострокову перспективу. Врахування демографічних та економічних тенденцій, потреб населення та інших факторів дозволяє планувати сталі та ефективні розвиткові стратегії.
- *Координація з іншими сферами:* Розробка містобудівної документації пов'язана з різними сферами діяльності, такими як транспорт, екологія, економіка, соціальний розвиток тощо. Особливість полягає в необхідності забезпечення взаємодії та координації між різними відомствами та організаціями для досягнення спільних цілей.
- *Забезпечення сталого розвитку:* Важливою особливістю є підвищення уваги до сталого розвитку міст. Це включає в себе збереження природних ресурсів, зменшення викидів та забруднення, підвищення енергоефективності будівель та інші заходи з метою забезпечення якісного та екологічно безпечного середовища для мешканців.

Ці особливості дозволяють забезпечити раціональний та ефективний розвиток міст на місцевому рівні, враховуючи конкретні умови та потреби кожного конкретного населеного пункту.

Однак під час підготовки містобудівної документації можуть виникнути такі проблеми, до яких відносимо:

- якщо стратегічна екологічна оцінка підготовленої документації не буде проведена, це може призвести до недостатнього урахування екологічних аспектів під час планування та підготовки документації;
- недотримання процедури стратегічної екологічної оцінки може призвести до некоректної екологічної оцінки, що може негативно вплинути на якість документації;
- якщо результати стратегічної екологічної оцінки не беруться до уваги при затвердженні документів державного планування, важливі екологічні висновки та рекомендації можуть бути невраховані при прийнятті рішень;
- у разі неузгодженості правового регулювання містобудівної діяльності з окремими підзаконними або відомчими документами можуть виникати неузгодженості та розбіжності в процесі підготовки та затвердження документів;
- недотримання принципів саморегулювання відносин між суб'єктами містобудування та державою може призвести до конфлікту інтересів та некоректної реалізації процесу підготовки документів.

Ці проблеми можуть призвести до некоректного планування та забудови в регіоні, що матиме негативні наслідки для довкілля, соціальної сфери та економіки регіону.

Список використаних джерел

7. ЗУ «Про землеустрій» 2003, №36
 URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15#Text> (дата звернення 02.03.2024).

8. Програма розроблення (оновлення) містобудівної документації територій Гірської сільської територіальної громади на 2021-2025 роки. URL: <https://www.gora-rada.gov.ua/wp-content/uploads/2021/09/pro-zatverdzhennia-prohramy-rozroblennia-mistobudivnoi-dokumentatsi-hirskoi-terytorialnoi-hromady.pdf>. (дата звернення 02.03.2024).

9. ДБН Б.1.1-14:2021 «Склад та зміст містобудівної документації на місцевому рівні» URL: https://e-construction.gov.ua/files/new_doc/2022-06-14/72e8c9b4-4204-40c1-ab41-7d4081ae55bf.pdf. (дата звернення 02.03.2024).

10. Постанова КМУ «Про затвердження Порядку розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації» від 1 вересня 2021 р. № 926 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/926-2021-%D0%BF#Text> (дата звернення 02.03.2024).

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**ЗБІРКА НАУКОВИХ ПРАЦЬ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ
ВЧЕНИХ, СТУДЕНТІВ ТА АСПІРАНТІВ
ЗЕМЛЕУСТРІЙ І ТОПОГРАФІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА
ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ І ЗМІНИ КЛІМАТУ"**

**7 - 8 березня 2024 р.
м. Київ, Україна**

УДК 332.3:528.4:551.583 «364» «366»

Друкується за рішенням Вченої ради факультету землевпорядкування Національного університету біоресурсів і природокористування України, протокол № 8 від 19 квітня 2024 року

Рецензенти:

Євсюков Т.О. – доктор економічних наук, професор;

Кошель А.О. – доктор економічних наук, доцент;

Мединська Н.В. – доктор економічних наук, доцент.

Землеустрій і топографічна діяльність в умовах війни та післявоєнного відновлення і зміни клімату (GEOPOINT - 2024). Збірка наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, студентів та аспірантів (м. Київ, 7-10 березня 2024 р.) / За науковою редакцією проф. Ковальчука І.П. К.: Вид. центр НУБІП, 2024. 223 с.

У збірці наукових праць подаються результати досліджень, присвячених ролі землевпорядкування і топографо-геодезичних та картографічних вишукувань у вирішенні проблем відбудови пошкоджених і зруйнованих російськими військами в період неоголошеної України війни поселень, об'єктів інфраструктури, сільськогосподарських і лісогосподарських угідь, гідротехнічних, енергетичних, водогосподарських та промислових споруд, природозаповідних, історико-культурних та інших складових навколишнього середовища України. Також висвітлюються питання, пов'язані з дослідженням впливу змін клімату на стан і використання земельних та водних ресурсів.

Для фахівців у сфері геодезії, картографії та землеустрою, екологів, географів, працівників аграрного сектору, природоохоронних установ, органів місцевого самоврядування.

За зміст публікацій, достовірність викладених наукових фактів відповідальність несуть автори.

Відповідальний за макетування і друк: доц. **Бутенко Є.В.**

I

S

B

N

©Колектив авторів

© Національний університет біоресурсів і природокористування України, 2024